

การพัฒนาแบบการค้นหาคัดกรองและการบำบัดยาเสพติดเมทแอมเฟตามีน

โดยภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์

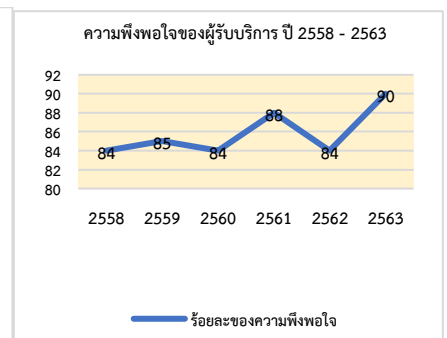
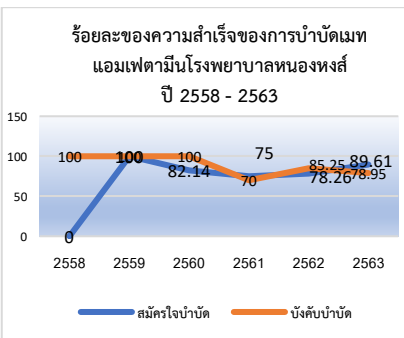
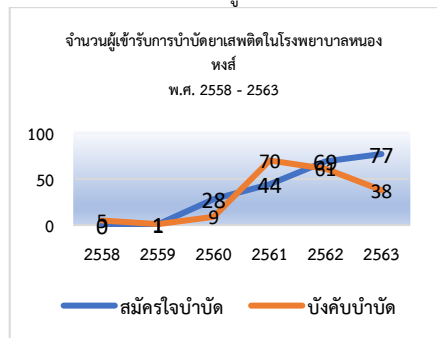
สมร เจริญสุข, ธัญญากาญจน์ ฉายแก้ว, นุชจรี พิมพ์โคตร

โรงพยาบาลหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์

เมทแอมเฟตามีนเป็นสารเสพติดที่เป็นปัญหาค่อให้เกิดผลกระทบร้ายแรงทั้งสุขภาพผู้ใช้และครอบครัว เกิดอาชญากรรม เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ ส่งผลต่อสุขภาพผู้ใช้ในระยะยาวมีอาการหูแว่ว ประสาทหลอน และเป็นผู้ป่วยจิตเวชในที่สุด โรงพยาบาลหนองหงส์มีการบำบัดยาเสพติด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2557 มีผู้รับการบำบัดยาเสพติดทั้งหมด 6 คน ผู้ที่สมัครใจเข้าไม่ถึงการรับบริการบำบัดยาเสพติด และผู้ใช้ยาเสพติดถูกดำเนินคดีแล้วจึงส่งมารับการบำบัดในระบบบังคับบำบัด การดำเนินงานของโรงพยาบาลหนองหงส์ที่ผ่านมาไม่มีระบบสมัครใจมีเพียงผู้ที่ถูกดำเนินคดีแล้วจึงมาบำบัดจึงมีโอกาสบำบัดสำเร็จได้น้อย ผู้ใช้ยาถูกครอบครัวและคนในหมู่บ้านหวาดกลัว และไม่ยอมรับกลับเข้าสู่ชุมชน เมื่อถูกปฏิเสธจากชุมชนและครอบครัวทำให้กลับไปเสพยาซ้ำ จึงได้มีการพัฒนารูปแบบเพื่อให้ผู้ใช้เมทแอมเฟตามีนเข้าถึงบริการบำบัดรักษาแบบสมัครใจเพิ่มมากขึ้นโดยยังไม่ถูกดำเนินคดี และเมื่อบำบัดสำเร็จจะอยู่ร่วมกันในชุมชนได้อย่างปกติสุข มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการค้นหาคัดกรองและการบำบัดผู้ใช้เมทแอมเฟตามีน และศึกษาผลของการพัฒนารูปแบบเป็นการวิจัยพัฒนาเชิงทดลอง สุ่มตัวอย่างแบบจำเพาะเจาะจง คือผู้ใช้เมทแอมเฟตามีนทั้งหมดที่เข้ารับการบำบัดรักษาในโรงพยาบาลหนองหงส์ ระยะเวลาดำเนินการ 1 มกราคม 2562-30 กันยายน 2563 เปรียบเทียบจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษา และความสำเร็จของการบำบัดยาเสพติด ปี 2558-2563 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบบันทึกข้อมูล รายงานการประชุม แบบลงทะเบียน สถิติที่ใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษา พบว่าการพัฒนารูปแบบ มี 4 ขั้นตอน 1.เตรียมการ จัดตั้งทีมงาน ประชุม วางแผนการดำเนินงานของคณะทำงานยาเสพติดหนองหงส์(ศป.ปส.อำเภอหนองหงส์) 2 ดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในชุมชนให้ผู้ใช้ ผู้เสพยาเสพติดมารับการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจโดยส่งรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดผ่านกล้องบันทึก และบำบัดโดยโรงเรียนมีส่วนร่วม Modified school Nonghong Model และ CBTx. ในชุมชน 3.สรุปผลและถอดบทเรียนร่วมกับเครือข่าย ผลลัพธ์การพัฒนารูปแบบจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติดปี.พ.ศ.2558 - 2563 จำนวน 5, 2, 37, 114, 130 และ 115 คน ผู้ใช้ ผู้เสพยาเสพติดและผู้ปกครองมาบำบัดในระบบสมัครใจที่คลินิกบำบัดยาเสพติดปี พ.ศ.2558 - 2563 จำนวน 0, 1, 28, 44, 69 และ 77 คนตามลำดับ บำบัดเมทแอมเฟตามีนสำเร็จ 0 คน, 1 คน(ร้อยละ 100), 23 คน(ร้อยละ 82.14),33 คน(ร้อยละ75.00)54 คน(ร้อยละ 78.26)และ 69 คน (ร้อยละ 89.61) ตามลำดับ ประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ พ.ศ.2558 - 2563 ร้อยละ 84 85 84 87 90 และ95 ตามลำดับ

สรุปและวิจารณ์รูปแบบการค้นหา คัดกรองและการบำบัดเมทแอมเฟตามีนโดยภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมทำให้มีการค้นหาผู้ใช้ยาจะช่วยให้มีผู้เข้ารับบำบัดยาเสพติดเมทแอมเฟตามีนในระบบสมัครใจมากขึ้น โดยครอบครัวและชุมชน มีส่วนร่วมในการค้นหา คัดกรองเชิงรุกเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดยาเสพติด

ข้อเสนอแนะ จำนวนผู้ที่รับการบำบัดยาเสพติดแบบชุมชนมีส่วนร่วม (CBTx.) จำนวนน้อยเกินไป ควรมีการศึกษาที่มีผู้รับบริการมากเพียงพอที่จะวิเคราะห์ข้อมูลได้เหมาะสม และควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณต่อไป

บรรณานุกรม

- เรืองสิทธิ์ เนตรนวลโย, ชีววัฒน์ นิจนตร, สธัญ ภูงค์, สุธาสินี บุญญาพิทักษ์ และตรุณี ภูขาว. (2557). กระบวนการเข้าสู่การบำบัดรักษาเพื่อเลิกใช้เมทแอมเฟตามีน ด้วยความสมัครใจของเยาวชนไทย วารสารสมาคมนักวิจัย. 19(2)36-44.
- วีรวัด อุดรจันทร์ และนันทา ชัยพิชิตพันธ์. (บรรณาธิการ). (2561). แนวทางการดำเนินการบำบัดฟื้นฟูโดยมีส่วนร่วมของชุมชน และแนวปฏิบัติที่ดี (Community based treatment and rehabilitation : CBTx). กรุงเทพฯ : เดอะกราฟิกโซลูชั่นส์.
- สำเนา นิลบรรพ บุญเรือง ศรีเหรียญ และอุษา คงทอง. (2559). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสพยาซ้ำของผู้ใช้เมทแอมเฟตามีน. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. 10(1)193-207.
- อัครวัฒน์ เพ็ญพวงควัด. (2563). ปัจจัยทำนายการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวและชุมชนกับการเลิกเสพยาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีน โรงพยาบาลหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9. 14(33)22-34.